

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5
Negyedévre 2 50
Egy órára 1
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hat hasábon petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többzár
hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj min
den külön beiktatásért 30 kr.

Hazai ipar-kiállítási ciklus.

A m. kir. kereskedelmi muzeum, a társadalom részéről megindított mozgalomnak s illetve az erre hivatott tényezők óhajának megfelelni kívánván, a hazai ipari termelésnek, a hazai fogyasztó közönséggel lehetőleg széles körökben való megismertetése céljából kiállítási ciklust rendez olyan hazai házi-, kézmű- és gyáripari cikkekkel, melyek közvetlen fogyasztás tárgyát képezik.

A m. kir. kereskedelmi muzeum ezzel kiveszi a maga részét abból a nagy közgazdasági akcióból, a melyet a m. kir. kereskedelemügyi kormány a hazai ipar és kereskedelem érdekében megindított és a melynek közvetlen célja az, hogy a fogyasztó közönség meggyőzősék arról, miszerint szükségleteinek legnagyobb részét, a hazai ipar révén is kielégítheti.

E cél szolgálataiban rendezi a m. kir. kereskedelmi muzeum az országos iparegyesület közreműködésével a jelzett kiállítás első ciklusát s gondoskodott a siker biztosítása tekintetében oly társadalmi eszközökről is, a melyeket az eddig szerzett tapasztalatok alapján a leg hatályosabbnak ismert meg. Intézkedett ugyanis egyebek között aziránt, hogy a kiállítási ciklus lelkes honleányokból álló bizottság védelme alá helyeztessék, amely a kiállításoknak a székesfővárosi társadalom minden rétegében való pro-

pagálását tekinti főhivatásának. Gondoskodni fog továbbá oly katalogus készítéséről, mely első részében ismerteti a kiállításban résztvevő iparosok telepeit, ezek berendezését, termelőképességét és felsorolja az egyes telepek által előállított cikkekkel; második részében pedig tájékoztatást nyújt az egész ország termeléséről az illető cikkekben, megnevezve az összes iparosokat, cikkeiket s lehetőleg bemutatva védjegyeiket és felsorolva azokat a kereskedőket, a kiknél a cikkek kaphatók. Ezzel maradandó reklámmot csinál nemcsak a hazai iparnak, hanem minden egyes iparosnak (és kereskedőnek).

A kiállítási ciklust

a fonó-, szövő-, ruházati- és bődíszmüipari kiállítással

kezdjük meg, a mely

1900. május hó elején

nyílik meg, a városligeti Iparcsarnokban.

Megjegyzendőnek tartjuk, hogy e kiállítás nem az ipari készítmények látványos csoportosítására helyez sulyt, hanem inkább az áruk üzletszerű bemutatására oly célzattal, hogy a fogyasztó közönség kellően tájékozódhassék az iránt, mit hol termelnek s mit mely forrásokból rendelhet meg. A drága dekoratív irány tehát és ezzel minden felesleges költsékezés mellőzve lesz és a tárlat inkább az áruk kirakatszerű, könnyen áttekinthető csoportjait mutatja be a közönségnek, mely alkalommal azok

egyszersmind eladásra is kerülnek, minél fogva azokon az árak pontosan megjelölendők. A gyárosok, illetve iparosok részére, a kiknek Budapesten képviselőjük van, c z é l s z e r ü b b h a a z i l l e t ő k e r e s k e d ő k á l t a l á l l i t t a t j á k k i g y á r t m á n y a i k a t .

Felkérjük tehát a t. Czimet, hogy akár készítményeinek csak egy részével, akár összes gyártmányaiival, akár pedig speciálisításainak mintáival ciklusunk első kiállításában résztvenni sziveskedjék.

Ez alkalommal kiemeljük, hogy a kiállításban való részvétel s e m m i n e m ü k ö l t s é g g e l s e m j á r , t é r d i j a k v e g y e g y é b i l l e t é k e k n e m f i z e t t e n e k s c s a k a z á r u b e s z á l l í t á s á n a k é s e s e t l e g e s v i s s z a s z á r m a z t a t á s á n a k k ö l t s é g e i t e r h e l i k a k i á l l í t ó t , m e g j e g y e z v é n , h o g y a k i á l l í t á s i á r u e t e k i n t e t b e n i s 50% s z á l l í t á s i d i j k e d v e z m é n y b e n r é s z e s ü l .

A kiállítás részleteire vonatkozó közelebbi értesítéseinket a t. Czim belépési nyilatkozatának beérkezése után veendi.

Kérjük a csatolt bejelentőívnek akár kitöltve, akár kitöltetlenül f. évi április hó 5-ig való szives beküldését, hogy a t. évfolyam a jelentkezők által igényelt kiállítási terület számbavételével kellő időben eszközöltethessék.

Budapest, 1900. február hó.

A m. kir. kereskedelmi muzeum
Lakatos Aladár s. k.
miniszteri tanácsos, igazgató.

A czilinder.

Jacques Normand monológja.

Magyar színre alkalmazta: HELTAI JENŐ.

Kellek: egy czilinder, amelyet az illető a kezében tart.

Nos hát igen! nincs mit tagadnom,
Kedd óta kérem én is az vagyok.
Valóban az. Nincs semmi pardon,
Oly alaposan összeadtak ott
A két tanum ott nézte csőadbe veszteg,
Nagy türelemmel másfél óra hosszat,
Amíg beirtak, és lebélyegeztek
S gondosan össze-vissza lajstromoztak.
S néhány forintomért cserébe
Utlevelet kaptam — az égbe!
Férj vagyok én is! Szomorú de tény.
Ki hitte volna, hogy én az aglegény
A csökönyös, megrögzött vén gyerek,
Ki valahány családot ismerék,
Fölötte ugy lebegtem mint az átok
Hogy én, kinek négy-öt partija mar
Ugy vissza ment, miként a rakok.
Hogy én szegény, szegény tatár,
Ki mindennap egy nappal öregebb lesz
S kitől minden nap egy hajszálat elvesz,
Kit a mamák gyűlöttek mondhatatlan,

Mert eddig még horogra nem akadtam;
Férj legyek én is, én is férj legyek,
Igen, ferj! visz-za-von-ha-tat-la-nul!

»De hát miért? — azt kérdezi kegyed
»Hisz a párdúczból nem lesz gyáva nyul?
Ez érthetetlen, iszonyu titok,
Hogy ön megnősült vaj mi volt az ok?»

Mi volt az ok? Hát tessék kitalálni!
Látszólag — istenemre — oly parányi:
Csak egy czilinder! Egy köcsögkalap,
Mindőt az ember minden boliba kap,
Alakja rendes, — hogy mindenki lássa:
Kezében itt van a szakasztott mása.

»Csak egy czilinder?»

— Ugy van!

»Nem lehet!»

Nos, hallgassák meg történetemet!

Pár hét előtt egy hideg estén
Részvettem egy nagy vacsorán,
Mint illedelmes jó keresztény
Már megjelentem jókorán.
Mikor előttem megnyílt a terem,
Magam meghajtom... így... s czilinderem.
Az egyik széken rögtön elhelyeztem,
Majd szellemesen társalogni kezdtem.
Utóbb asztalhoz ültünk, A menü
Előkelő volt, főom nagyszerű!
Belemerültem tüzzel, lelkesültem,

Mivel — két néma hölgy köyö kerültera.
Végül beteve tudtam az egészét.

Mikor a vacsorának vége lett,
Hogy sörgősen a dohányzóba néztek,
A hölgyek mellől én is fölkelek.

Amikor minden ember menekül,
Csak nem maradok velök egyedül?

S mert szivarozni nem szokásom
Csaknem megölt egy vas'ag Henry Claz

Majd tustünk a legnagyobb csapáson:
Hangverseny is volt... tizenegy felé.

Mind visszamentünk a szalonba.
Oh mennyi hölgy... és mennyi pompa.

Oh mennyi diszes toalett
S milyen kíváncsi mindenekfelett!

Az egyik ajtó mellett zordonul,
Állt egy kövér mogorva ur,

Egy óriás! Bajsza kikent, kifent —
Hogy dragonyos volt, annyi szent!

A balfenéken, a zongora mellett
Egy hölgy, oly legies, mint a lehellet

(Nem volt — csupán az arca telt)
Egy érzelmes románczot énekelt,

Bar nem hallottam egy kukkot belőle,
Oly tapsviharral bókoltam neki,

Hogy Vejdinger elajult volna tőle,
S megirigyelné Küry és Hegyi.

A hölgy után egy frakk következett
S a frakk — minő szokatlan élvezet!

Egy monológot mondott... Verseset...
No ugy-e, hogy ez ritka eset?

Debreczen, márczius 3.

A kereskedelmi szerződés 1903-ban lejárván, a törvényhozás utasította, a kormányt, hogy az autonóm vámtarifá módosítása illetőleg újból való megállapítása érdekében már az 1901-ik esztendőben kezdje meg a tárgyalásokat. Jóllehet meg egy teljes esztendő választ el ettől az időponttól, a kereskedelmi minisztériumban megis folytak már az előkészületek, sőt a miniszter körrendeletileg fel is hívta a kereskedelmi és iparkamarákat, hogy véleményes jelentésüket e tárgyban hozzá-mielőbb felterjeszszék; de a miniszter azonkívül is figyelmet fordít a speciális ipari és gazdasági viszonyokra, melyek az új vámtarifában tekintetbe lesznek veendőek.

Sopron és márczius 15-ike. Lapunk Márczius 1-sői számban közöltük azt a megborított hírt, amely szerint Sopron város hatósága a Márczius 15-ike megünneplése alól kiakart térni s e czélú határozatot terjeszteni a közgyűlés elé. Most egészen megnugtató közlést tetünk ez ügyben azzal, hogy Febr. utolsó napján a hatóság czélja a közgyűlésen végképp megbukott, mert a közgyűlés N e l k y József indítványára azt egyhangulag elvetette és elhatározta a város épületeinek Márczius 15-ike n d ö f e l l o b o g ó z á s a t.

Miniszterelnöki ebéd. Széll Kálmán miniszterelnök tegnap délután 6 órakor ebédet adott, amelyre meghiva lettek: Goluchowski gróf, közös külügyminiszter, Szechenyi Gyula gróf főlovaszmester, Szlavay József koronőr, Szapáry Gyula gróf, Fejérváry Géza báró, Lukács László, Darányi Ignác és Heudus Sándor miniszterek, Caaky Albin gróf, Szilágyi Dezső, Wenheim Frigyes gróf, Andrássy Gyula gróf, és Horánszky Nándor orsz. képviselő, Mérey Kajetan követési tanácsos és Below-Schlattan Pal német főkonzul.

Személyi hír. Jekelfalussy József dr. a m. kir. központi statisztikai hivatal igazgatója néhány napi tartózkodásra Dél-Olaszországba utazott.

A Petőfi társaság Bartók Lajos lakásán értekezletet tartott, melyen megálapodtak abban, hogy márczius 15-iket az idén széles keretben ünnepli meg. Rendes havi ülést ezúttal, nem a második vasárnapon, hanem márczius 15-én és nem az Akadémiában, hanem J ó k a i M o r elnöklelte alatt a Vigadó nagy termében tartja meg. A Társaság tagjai kivül közreműködésre R á k o s i Jenőt, az O t t h o n e s V é s z i Józsefet a

Budapesti Ujságírók Egyesületének elnökeit kéri fel, s ugyanekkor felszólítást intéz H a l m o s János polg. rmesterhez is, hogy a fővárosi polgárság nevében járuljon hozzá a nemzeti ünnep fényének emeléséhez. A Petőfi Társaság a részletes programot a jövő hét folyamán teszi közre.

Emlékezés 1848-ra. Kolozsvár városa lefészteti annak az erdélyi országgyűlésnek a képét, amely 1848-ban az Uniót el határozta. Több mint kétszáz étnagyságu portait lesz a festményen. A nagyszabású történelmi képet Roskovitz Ignác festőművészünk festi, aki már a munka egy részét el is végezte. A festményt a városi széképület dísztermében helyezik el.

Ugron Gábor nyilatkozata a hadi-kincstár számára tett zab szállás ügyben.

„Nyilatkozat. Nemely hírlap szóba hozta azon zabszállítást, melyet a múlt év júliusában a hadikincstár erdélyi élelmezési raktáraiba vállaltam és igyekszek gyanúsítani. A delegációk több éven harszolvá erte kivívták, hogy a hadügyminiszter közvetlenül a termelőktől vásárolja be gabona- és takarmányszükségletének egy részét. A múlt évben Románia isége következtében a hadügyi kincstár az erdélyi részeken a kivételől tartván, óvatosságból több nagybirtokostól vásárolt zabot és rozst. Én vállaltam a kolozsvári élelmezési raktár részére 760 métermázsaja, nagyszabási raktár részére 2890 métermázsaj, a gyulafehérvári raktár részére 150 métermázsaj zabot. Ehez mint másnak, nekem is jogom volt. Hogy politikai magatartásomat nem alteralta, láthatta az ország. Budapest en, 1900 márczius 1-én. Ugron Gábor s. k.

Darányi miniszter diszpolgári oklevele. Darányi Ignác földművelésügyi minisztert tudvalevően diszpolgárává választotta Kecskemét városa. A diszpolgári oklevelet ma nyújtotta át a miniszternek Kecskemét két orsz. képviselője és Kada Elek polgármester vezetése alatt egy nagyobb küldöttség.

Az országgyűlés feloszlására vonatkozó ismételten szárnyra kelt híreszteleseket illetőleg a K. Ert. teljesen megbízható forrásból jelenti, hogy ezt az intézkedést csakis arra az időre tervezik, ha majd a kvóta kérdésében végleges döntés történt és néhány más, különösen gazdasági ügy elintézését nyert. Semmi előkészület sem történik, a melyből az országgyűlés idő előtti feloszlására lehetne következtetni.

De mit tegyünk, ha ez divat manapság?
Ha ön e-télyt ad, drága nagysád,
Ugy-e hogy önnel is szavalnak? . . .
Oh, énnékem mindent bevalhat!
Egy ur kiál, mókázik és kaczag
Es legalább is — népszínházi tag

A monológ bevallom zségyenemre,
Makony gyanút hat minden idegemre.
Alomba ringat, mint a dajkaóta. . .
Igy vagyok ezzel a mult század óta!

Most is, — minő titokzatos ígézet! —
Beszélni alig kezdett még a frakk,
Agyam elszibbadt, szempillám nehéz lett,
Egy röpké perc kellett még volna csak:
S én mélyen alszom . . . sőt tán horkolok . . .
Minő blamázs! El még lehet s szabad!
De jaj, czilinderem, — gonosz dolog!
Oly messze volt, mint földünkől a nap.
Oly távol és elérhetetlen!
A szék, a szék, amelyre tettem.
Es úgy mögötte, mint előtte
Es tőle balra, tőle jobbra
Sok gyönyörű hölgy, barna, szőke
Út egymás mellett sűrű sorba!
S a mig szemök egy pókhalat kutat —
Előkelően legyezték magukat.
Oh mennyi szépség, mennyi báj
S milyen legyőzhetetlen akadály!
Engem előntött a csodálat . . .
Oh mennyi gyémántos nyakék
S. olabb, mily istennői vállak —

De én nem öket néztem, tud' az ég!
Egy gondolat bántott beismerem:
Hogyan kapom meg a czilinderem?

O ott feküdt a hűtelen, a széken,
Aznap vasaltak, fényes volt tehát,
Rátekinték szeretőn, gyöngéden
S felője, halkán sóhajtottam át:
„Oh, nézlek, nézlek, de hiába nézlek
Fejemre nem tehettek én szegény,
Hogy itt hagyhatóam végre ezt a fészket
S ki az u'czára jutnék véled én:“

S a mig szememben a vágy tüze égett,
Hipnotizálni kezdtem hévvel őt:
„Oh jer féltém . . . Oh hagy ott azt a széket,
Ügörd át azt a sok sok szende nőt,
Avagy repülj el a fejköd felett,
Ki az utcára badd megyek veled,
Odakinn meglásd pompás lesz a dolgod,
Az u'czán nem szavalnak monológot!“

A frakkos ur az egyre csak beszélt
S én félálomban egyre betegebben,
Mint aki elvesztette az eszét
Czilinderemnek újra elrebegettem:
„Oh légy enyém te édes . . . légy enyém
A tenyereim foglrd hordni én
Amig kiérünk . . . S majd ha künn leszünk
Az éjszakában tova lejteek veled.
Oh szent szabadság téged élvezünk,
Kion a szabadban oly dicső az élet.
Gyalog megyünk . . . s ezüstös holdsugár

A képviselőház ülése.

A márczius 1-sői ülést P e r c z e l D. elnök nyitotta meg s miután felolvastva hitelesítették az utolsó ülés jkvét; a kérvények s feliratokat bemutatták; Molnár Antal jegyző pedig felolvasta a függőben levő interpellációk jegyzékét: áttértek a napirend szerinti b e l ű g y i költségvetés folytatlagos tárgyalására.

Először K á l m á n Károly néppárti szólt, a ki ramutatott a rendőri költség emelkedésére és ezzel szemben a budapesti erkölcsi rend sülyedésére. Amde az erkölcsi rendet a s uronyok h a t a l m á v a i, föntartani nem lehet. Kívánja a felekezeten kívüli törvény revízióját s a Lex-Heintze-hoz hasonló javajlat benyújtását.

A második szónok V i s o n t a i Samu volt. Az egész országban a rendőrség államosítását sürgette s azt a hitet fejezte ki, hogy ez által senki sem fogja látni a megyei önkormányzat csorbulását.

Madarasz: Dehogy nem!

Visontai Samu: Ott van Anglia példája. Nemzetiségi szempontból is szükség van az államrendszertre. A városi főkapitányok már is a főispánok által kinevezett tisztviselőkk. Hosszasabban foglalkozott a fővárosi rendőrséggel, a melyet számos izben politikai üldözésekre használtak fő, innen van népszerűtlensége. Ramutatott arra a különös dologra, hogy a rendőrség nyilvánosan elarverezte a beörök szerszámait, a melyeket természetesen ismét betörők vásároltak össze.

P i c h l e r Győző, a harmadik szónok felhívta a miniszter figyelmét a következőkre: 6 — t. i. Pichler, három éven át egyes rendőrségi tisztviselőkről itt a Házban több sulyos vádat hangoztatott. E vadakra Perczel, az egykori belügyminiszter azt válaszolta, hogy a vadakban említett tények, vagy nem történtek meg, vagy nem úgy történtek meg. Mostanában törvényszéki uton ezek a vadak bebizonyultak. Kéri tehát a minisztert, hogy ebből a konzekvenciákat vonja le.

A vitát erre bezárták.

S z é l l K. min. elnök, mint a belügyi tárca ideigl. kezelője is, beismerte a rendészeti ügyekben a képviselők szemrehányó felszólalásának jogosultságát, a rendőrség államosításának szükséges voltát, de ezt a közgazgatási reformmal kapcsolatban akarja eldöntetni. A rendőrség bűnügyi és közigazgatási részre különítendő.

A Ház a tételt megszavazta.

Fog ránk ragyogni . . .

„Hagyja abba már
S ne fikszirozza többé lányomat . . .
Igyen förmed rám valaki mögöttem
Hogy hátranézek rémülten ijedten,
Ott áll az óriás dragonyos, a vad.
Szemét forgatja én nem mozdulok
S szelíden mondom: „Nincsen semmi ok
E bős haragra . . . azt se tom, a lánya
Hol s merre ül?
„Nem tudja? Milljó keselyű és kánya!
Ott ül a széken, szelede, egyedül . . .
Egy rózsaszínű szalaggal hajába.
Meri tagadni?“
„Ésküszöm!“
„Hiába!“
„De kérem . . .“
„Hosztalan uram,“
Tudom, hogy önnek milyen hire van!
— „Nekem?“
„Igen. Talán az jót jelent.“
Hogy őt partija immár visszament?“
„Bocsánat . . .“
„Csak beszéljen! Ahogy itt áll
Minden leányt sulyosan kompromitált . . .
Hogy en?
„Eltűrjem-e azt, hogy mérészen.
Szemtelenül az én lányomra nézzen?“
„De nem őt néztem, ördög és pokol!
Mondtam uram, hogy ártatlan okol!
„Ugy? Nem őnt nézte? Jó, már ismerem . . .
Szabadna tudnom, mit nézett tehát?“
„Hogy én mit néztem? A czilinderem . . .“

A tűzrendészet ügyével Ováry Ferenc kormányparti foglalkozott panaszosan, hogy ez a vidéken még most is szervezetlen s még vizsgálódik. Az általános tüzoltók ötélezettségre nézve törvényalkotást kíván; beszélt a tűzbiztonságról s — tűzrendészeti törvényt sürget.

Miután Széll megígérte, hogy a felhozott kívánalmakkal foglalkozni fog: ezt a tételt is elfogadták.

Öt perc szünet után: Kálmán Karoly néppárti a jótékony sági tételnél a jótékonyagban emelést s a keresztény katolikus szempontokat ajánlta figyelembe. A tételt elfogadták.

Az általános közigatási kiadásoknál Komjáthy Béla felszólalására Széll Kálmán képviselőházi napló tökélelesbítését igérte meg. Thaly Kálmán azt javasolta, hogy a képviselők beszédeit minden héten összegyűjtve a hivatalos lap — mellékelte gyanánt közöljék és ezt sürögnek jelentette ki. A tételt a Ház elfogadta.

Elnök most jelentette, hogy a belügyi tárca költségvetésének tárgyalása be van fejezve. (Zajos és hosszas éljenzés.) És Széll Kálmán mintegy megkönnyebbülve szedte össze irományait.

Következett a kereskedelemügyi tárca költségvetésének tárgyalása, melynél először Weiss Berhold szolt, aki azzal akarta megnyerni a figyelmet, hogy beszédének 1-1 percéért az Újságírók nyugdíj-intézete javára 1-1 forint ajánlott fel s elartott beszéde 40 percig a M. O. szerint ennyivel kell a célra szolgálni. Külömben Weiss Berhold elismerte a földmivélség fontosságát de ez egyoldalú irányu politika volna. Foglalkozott gróf Zichy János beszédével s helytelenítette, hogy a merkantilizmus ellen szolt. Dicséri a merkantilizmus erősségét munkásságát.

Után arra, hogy az iparcak sok szolgálatot tettek, akik azt írt, ha külföldről is honosítottak is meg, fejlesztettek. (Ellenmondás a szélsőbaloldalon.) Ismertette a többi államok merkantil politikáját s felhívta a képviselőket, hogy kölcsönösen, békével, barátsággal támogassák egymást. Ne szítsák különféle jelzavakkal az egyenetlenséget. Ismerjük be azt az igazságot, hogy békére van szükségünk, munkásságra s takarékosagra. A költségvetést elfogadta. (Hejjesítés a jobboldalon.)

Elnök a vita folytatását a pénteki ülésre

napirendül tüzte ki s az ülést 1 ó. 45 p.-kor bezárta.

Tegnap — Márczius 2. — Perczel D. elnökölt.

A szokott előzmények — jkv hitelesítése kérvények bemutatása után, folyt itak a kereskedelemügyi tárca költségvetésének tárgyalását.

Az első szónok Kossuth Ferenc volt, ki elismervén az új kereskedelmi miniszter tevétségét és jóakarátát, azon meggyőződésének adott kifejezést, hogy a közös vamterület mellett nem érvényesülhet önálló magyar ipar létesítésére irányuló törekvés. Gazdag adathalmazzal mutatta ki aztán, mily óriási kárt okoznak a kartellék az ország közgazdasági életében és ezekkel szemben hathatós védelmet sürgetett a kormány részéről. (A baloldali helyesléséről kiserve.)

Utána mindjárt Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter megjelölte nagy és a részletekre is teljesen kiterjeszkedő beszédében kereskedelemügyi programját, utalva eddig végzett munkájára és a jövő feladataira. A beszédet nagy figyelemmel hallgatták és a minisztert lelkesen megeljenzték a jobboldalon, de a baloldal is megadta méltánylását.

Ferlicsk Kálmán az ipari érdekekről szolt. Végül Pader Rézö beszélt, főképen a vasárnapi munkaszünet teljes kiterjesztését sürgeve.

Íva novics Döme beszédje mára maradt.

Ülés vége 1 ó. 45 p.-kor.

KÜLFÖLD.

A czár és az angolok. A Daily Telegraph nevű londoni újságnak a következőket írja pétérvári level-zöje a cárnak egy nyilatkozatáról, a melyet a czár állítólag Anglia ázsiai politikájára tett: »Abban a helyzetben vagyok — mondja a jelentés, hogy autentikus információk alapján közölhetem Miklós cárnak egy nyilatkozatát, a mely annál nevezetesebb, mert a hadügyminiszter állása ezzel megrendült. A czár röviden azt mondta, hogy ő semmiféle körülmények között sem töri meg az Angliának ígért semlegességet. E nyilatkozatát akkor tette a czár, mikor Kuropatkin hadügyminiszter Herat városának megszálló tervét készen bemutatta urának. Azt mondotta Kuropatkin, mikor a tervet a cárnak átnyuj-

totta, hogyha a czár is beleegyezik a dologba, akkor Heratot a lehető legrövidebb idő alatt meg lehet szállani, mert Angliától most nem kell tartani. A katonaságnak ő (Kuropatkin) már utasítást küldött s a melyik percben a czár kimondja az igen szót, az orosz katonák bevonulnak Heratba, Észak-Afganisztán fővárosába.

— Nekem az a véleményem; felelte a czár, hogy az egész délafrikai háboru alatt a legszigorubb semleges éget fogom megőrizni, bár az orosz nép szimpatija a burok pártján van.

Pétérvári hivatalos körökben, teszi hozzá a londoni lap jelentése, a czár e nyilatkozata nagy föltűnést keltett és biztosra veszik, hogy Kuropatkin tábornokot legközelebb fölmentik a hadügyminiszterségtől. Utódaul Lobko vagy Puzirevszki tábornokot emlegetik.

Hogy Oroszországban csakugyan nagy a rokon-zenvezés a burok iránt, bizonyítja az orosz távirati ügynökség jelentése Pétervárról: Kronje feyverletételének híret itt a lakosság összes rétegei mély szomorúsággal fogadták. A ma megjelent lapok mind szenvedélyesen kikelnek Anglia ellen. Az összes vezető lapok azt a vélelmenyt fejezik ki, hogy Európának nem szabad tovább nézni a durva erőszakot. A közbelépés pillanata elérkezett és az a hatalom, amely megragadja a kezdeményezést, el nem muló dicsőséggel övvi fel magát. A burok pártatlan hősiességét egyhangulag lelkesült, fentartás nélküli elismeréssel dicsérik; míg abban, hogy a tulerö végre győzött, nem látnak nagy dicsőséget. Egy lap azt írja, hogy a buroke az a megbecsülhetlen érdem, hogy Anglia legyőzhetlenségének fantomját szétrombolták. Egyebként azt tartják, hogy a kapituláció nem lesz döntő a háboru eredményére.

A háboru.

A Reuter-ügynökség jelenti Kimberleyből tegnapi kelettel: Roberts lord és Kitchener basa ma reggel ide érkeztek és holnap ismét elutaznak. A bur guerrilla harc kezdésének tekinthető: Klipdam mellett felbukkant egy bur csapat és elpusztított néhány tanyát. Azután Windsorton-Stationban szintén kifosztottak néhány tanyát. Hír szerint a burok hatalmukba kerítették a Frank Smit-bánya gépeit, a melyeket megrongáltak. A burok egy része Barkleywest fele vonult és most ágyuzza a várost.

Kronjé t az elfogott bur oroszliánt

»Ilyet hazudni; Szégyelje magát!
Már forrt a vérem a erebemben,
Képzeltetik, hogyan boszantott engem
Ez a kövér ur, aki azt kívánja,
Hogy ne a kalapom, hanem a lánya
Legyen az, a kit oly epedve néztem...
S a frakkos ur még nem volt most se készen
A monológgal.

Szom-zedom meg én
Egymást dühös haraggal méregéttük
»A lányom!« mondta ő, mig én azt rebegém:
»A kalapom!« S ezt ismételtük együtt,
Mig körülöttünk mar pisszegni kezdtek...
De mégse maradt egyikünk se veszteg.
A dragonyos így dörgött: »Aki ser!
Elégtétellel tartozik azért...
S én azt dörgöttem rája: »Ugy legyen,
Holnap elküldöm önnek nevjegyem!
»S én az enyémet!« Amint látni tetszik,
Az igazi gavallér nem haboz
S egy czilinder miatt is megverekszik.
Vagy hogyha jobban tetszik párbajoz.

És ugyanekkor gyöngye tap-s között
A frakkos ur jobb honba költözött
A monológot befejezte — és
Igen nagy volt a megkönnyebbülés.
A publikum megállt és szerteszéledt,
Nagy volt a lármá, nyüzsgés, kaczagás,
Kint a buffetben hullámozott az élet,
Csupán az én szívem bántotta más.
Hogy kiürült lassankint a terem,
Most megkaphattak óh czilinderem!

Miként a szélvész száguldtam feléje
Az átkos széket, hogy kezem élérje.
És szenvedélylyel már felé kapok,
Mikor azt hallom:

»Ezt a kalapot
Keresi ugye?«
S egy parányi kéz
Nyujtja felém a cilinderemet...
A hang, a kéz elbűvöl, megigéz
S a karja is oly gömbölyű, remek.
Főlnézek és a szöke hajban ott
Látom a rózsaszínű szalagot.

»Menjen uram, tudom jól az okát,
Miert kacintott mindig ide át,
Állva aludt már... maga szegény
Higye, szivemből megsajnáltam én
Örömmel ádtam volna kézzől-kézre
Czilinderét... végig a hölgy-kolónon.
De attól feltem, nem vennék e észre
Többet talán nem szabadna szólnom...
Hisz maga álmos... én meg feesegek...
Jó éjszakát! Aludjék jól kegyed!
Oh drága angyal, szüzi, tiszta lélek
Te láttad azt, mi dulja keblemet,
Te tudtad azt, hogy nem téged szemlélek,
Hogy szívem a cilinderért remeg!
S a kalapod kezéből átvévén
Ellenfelemhez így beszéltem én:

»Nos hát uram... hogy őszinte legyek,
Beismerem, hogy jól látott kegyed...

Igen... Epedve és merészen.
Nem a cilinderemre néztem...
Hanem a lányára, akit imadok...

A dragonyos szemát-száját kitért;
»Hogyan uram?... Engedje meg!...
Majd megszorítván kezemet
Igyen szolt: »Erről még beszélünk!

S oly jól beszélünk, hogy azóta
Mind, mind a meoyországban élünk.
Kedd óta ferj vagyok — a régi nóta!
A feleségem angyal, drága kincs
És az apósom, annak párja nincs.
Látszólag harcziás mint Alarik,
De lelke mélyén egy bárány lakik,
Nem dragonyos, hanem osztálytanácsos
S mit emlegetni nem nagyon tanácsos
De ami pompás, isteni remek
Régóta özvegy — önök értenek!

S a boldogságot, higyjék el nekem
A cilinderemnek köszönetem,
Szegény cilinder! Hánszor hallom azt
A csufondáros, elkopott panaszt,
Hogy csunya vagy... a formád, mint a kürtő...
Vagy mint a kád, amelyet bir a fürdő...
S talán nem is igaztalan e vád...
De én halálval gondolok reád
És bár nem is vagy gyönyörű... ugy, szemre,
Mindig áhitattal teszek a fejemre.

Roberts lord parancsára már Fokvárosba vitték, a feleségével és unokájával együtt. De nem sokáig marad ott, az angolok, a kik annyira feleek tőle, talán még rabságában is elviszik Szent-Ilona szigetére, a hol N a p o l e o n t legyőzése után tartották s a hova K r ü g e r t is szeretnék szállítani, hogy Afrika földjétől távol ne tudja, mi történik hazájában. Mikor jön vissza Kronje s mi lesz hazájával, mire ő visszatér?

A paardebergi kapituláció óta nevezetesebb hír nem jött a nyugati harcterről. A burok eltűntek arról a vidékről; B o t h a tábornok a minap meg ott harczolt a Modder partján, hogy kiszabadítsa Kronjet, de mivel ez nem sikerült neki, visszavonult: hová, nem tudni. De W e t t é r ó l, A másik burk tábornokról, a ki Petrusbergnel ütközött — meg Robertsszel, szintén nem tudni, hol van. Nincs hír Delarey-ről, a fokföldi burok parancsnokáról sem, a ki, mint tudjuk, délen szerzett sok kellemetlenséget Robertsnek. A nagy angol sereg most szedelőzködik össze, hogy tovább vonuljon, minden valószínűség szerint Bloemfontein, Oráns fővárosa ellen. A burok eltűnése még nagyobb vigyázatra inti a különben is óvatos Robertset. Senki sem tudja, hol foglaltak állást a burok, megszálltak-e a Bloemfontein körül fekvő magaslatokat, avagy még messzebb vonultak a kronstadti fensík végére, a hol magas hegyek emelkednek a Válfolyó óriás szakadékaival zárja el az előhaladást. Brüsszeli táviratok sejtetk, hogy a burok egészen idáig vonultak vissza. Itt várják be Robertset, mint Bullert a Tugelánál. Talán ott van már s ott erősíti hadállását az öreg Joubert. Ellenállás avagy talán éppen kardcsapás nélkül eljuthat a hatalmas angol sereg egészen a hegyekig, mint a hogy Buller egykor nagy könnyűséggel elérte a Tugeláig. Oráns felső határán kezdődik meg tehát az igazi háboru, a mely kegyetlenebb lesz, mint az eddigi. Kronje elfogását s a paardebergi katasztrófát borzasztóan meg fogják bosszulni a burok. Minden jel arra mutat, hogy az összes burok egyesülnek most a nagy angol sereg föltartóztatására. Lassankint kiürítik Natáit, a minek természetes következménye, hogy Buller, a ki négy, illetve öt vereségben több, mint tízezer embert öldözött föl, most vegre előrenyomult Ladysmith felszabadítására. Kedden eljutott a pieteri hegyesig, a melyek Ladysmith felé utján vannak.

A burok felhagytak már Ladysmith ostromával s Buller csapatai bevonultak a három hónap óta ostromlott városba. Ladysmith felszabadítása előre látható volt, mivel a burok kivonulnak Natáiból. Egy részük Oránsba megy a nagy bur sereghöz, más részük a Natáiból átvivő szorosokat fogja megszállani a melyek alkalmasabb védelmi pontok a Tugela hegyeinél is. Bullert itt fogják bevárni s e szorosokban rettenetes harc lesz, épp úgy, mint odébb nyugotra a Válfolyó partján.

Néhány napig, vagy talán hosszabb ideig most kevés hír fog érkezni a harcterről; szélcsend lesz, mint vihar előtt. Csak London nagy diadalnámorát fogja hirdetni a táviratok özöne.

Teljesen biztos adatok a apján jelenik, hogy hat ezer ember nyolcz agyúval elmenekült Kronje táborából és Bothához csatlakozott, aki Kronje felmentésére sietett. Botha nem késett el, hanem mivel számszerint gyengének érezte seregét, nem találta célravezetőnek az angolok megtámadását. A bur követség ama meggyőződésének ad kifejezést, hogy a háboru folytatása elkerülhetetlenül szükséges, minden békeajánlatot visszautasít, amely a bur köztársaságok teljes függetlenségét alterálni kívánná. Azt nem tartják valószínűnek, hogy a délafrikai háboru megszűnése végett intervenczió történék.

H I R E K.

Liszka Nándor nyugalomba megy.

Debreczen, jan. 18.

Egyik reggeli laptársunktól vesszük a hírt, hogy L i s z k a Nándor jogakadémiai tanár nyugalomba vonul.

Hogy tényleg bir alappal e hír, nincs okunk kételkedni.

Laptársunk illetékes forrásra hivatkozik, honnan értesülését vette, Liszka Nándor évek hosszú sora óta tanít már a mi akadémiánkon is, valószínű, hogy kifáradt, vágyik a nyugalom után, miért ne venné igénybe azt, mit kiérdemelt?

És mégis úgy faj nekünk tudomásul venni e hírt.

Fáj elgondolni azt, hogy ott hagyja tanszékét egy széleskörű és mély tudással megáldott férfiú, kinek távoztával veszít, nagyon sokat veszít a debreczeni jogakadémia és veszít, nagyon sokat veszít az egész magyar haza.

Nem a távozni készülőhöz intézett frázis e szavak halmaza, hanem a távozni készülő ismérő lélek őszinte megnyilatkozása.

Mert Liszka Nándorban nemcsak a széle körü és mély tudás van meg, de él lelkében az az olthatatlan láng is, melynek neve — hazaszeretet.

Nem vonjuk ezzel kétségbe tanártársai hazaszeretetét, de hogy ez érzelem, a mély tudással mily bámulatos összhangban egyesült Liszka Nándornál, hogy tudományos fejtegetései közepette, mint csapott ki olykor a hazaszeretet lángja nemes kebléből, mint ragadt e tűz ifju hallgatóinak a sablonos munkában elfásult, de azért fogékony lelkeikbe, mint szolgálta a kathedráról tudásával, lelke hevével, komoly idealizmusával a debreczeni főiskolának az egész magyar hazának érdekét, azt csak tanítványai mondhatják meg lelkök szerint, kiknek volt módjukban áhitattal figyelni e tudós férfiú szavát.

A politikát, Magyarország közjogát adta elő.

Nemcsak tudását, de lelkét is beleöntötte hallgatóságába, — nem csoda, ha annyi évek múltán fáradtnak érzi magát.

És mégis nekünk úgy faj hallani a hírt, hogy ez a kiváló tudós, ez a nemes lélek távozni készül!

A debreczeni betörők szövetkezete.

A Debreczen szerdai tudósításához pótlólag.

— Saját tudósítónktól. —

A mai délelőtt folyamán lapunk egyik munkatársa felkereste G ö t h m a n n Bódog századost, a debreczeni csendőrség kerület parancsnokát, hogy a debreczeni betörők kézrekerítéséről alapos információt nyerjen.

Göthmann csendőr százados, H ó d o s s i Antal a vámospércsi csendőrség vezetőjét bizta meg az ügy kiderítésével, mint kiről előbbi állomásainál bebizonyosodott, hogy igen ügyes ember.

H ó d o s s y a vámospércsi kerületen meg is csipett számos sertés tolvajt s azokat Debreczenbe szállította. — A kir. ügyészség ezután átiratban megkereste a debreczeni

csendőrparancsnokságot, hogy a város területén is folytassa a nyomozásokat,

Igy történt azután, hogy a csendőrség szab. kir. város területén is illetékes lett a tolvajok kézrekerítésén. Derekasán be is vált a százados intézkedése, őt a legnagyobb elismerés illeti, hogy Hodossyt, ezt az ügyes embert bizta meg e nehéz feladat végrehajtásával. Eddig 72 lopási esetre jöttek. A nyomozás még tovább folyik s a csendőrszázados reményli, hogy kézre keríti a tolvaj bandát. A betörők közül máris háromat tegnap, háromat pedig ma fognak az ügyészségnek átszolgáltatni.

Egyszersmind tudomásra hozzuk, hogy a lopott holmikkól holnap a délelőtt folyamán a rendőrség bünyügyi osztályán: 6 értékes holmival megrakott szekér, 30 élő sertés, 8 darab füstölt sertésbors több hordó bor fog közszemlére tételni. A károsultak megnézhetik, melyikben ismernek sajátjukra.

* **Isteniszteletek.** Holnap vasárnap az Isteniszteleteket tartják: Nagytemplomban: B i r ó János s. lelkész. Kistemplomban: F e h é r Gyula s. lelkész. Kossuth utcai templomban: K, T ó t h Kálmán lelkész. Ispótyai templomban: M i t r o v i c s Gyula lelkész. Szebenykeházában: H a j d u Zsigmond püsp. titkár. Bójt. I. Vasárnap mindenütt urvac oraoztás.

Az ágost. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor M a t e r n y Lajos főesperes tart isteniszteletet.

* **A polgármester jubileuma.** Simonffy Imre kir. tanácsost októberben ünnepli Debreczen város közönsége polgármesterségének negyedszázados jubileuma alkalmából. Az ünnepélyt fényessé és emlékezetessé akarják tenni. Az a nagy értekezlet, a mely ez ügyben a főispán elnöklete alatt néhány hét előtt értekezett, tudvalevőleg egy bizottságot küldött ki, Ezt a bizottságot Vecsey Imre tb. főjegyző a jövő héten ülésre hívja össze, amelyen a jubileumi ünnepségek részleteit fogják megbeszélni s a programot dolgozzák ki. Arról is értesülünk, hogy Debreczen külföldi társadalmi köreiből szintén erősen készülődnek, hogy a polgármestert jubileuma alkalmából méltóan ünnepeljék.

* **A Csokonai-kör diszgyűlése.** A Csokonai-kör folyó hó 9-én, pénteken délután a városháza nagytanácstermében felolvasó diszgyűlést tart. A gyűlés tárgysorozatát nagyrészt már összeállították, úgy hogy közelebből azt egész terjedelmében közölhetjük.

* **Jövő heti bünyügyi végtárgyalások.** A jövő hét során a debreczeni kir. törvényszéknél a következő bünyügyekben tartanak végtárgyalást: Het:őn Nagy Lőrincz és társa ellen orgazdaság. Szerdán Kotsis István ellen gondatlananságból okozott súlyos testi sértés vétsége miatt. Gacsó Demeter ellen magán okirathamisítás. Sütő Sándor ellen sikkasztás büntetéseért. Ágoston István ellen sikkasztás miatt. Csütörtökön Bagi Károly ellen lopás. Gal Imre ellen tűzveszokozás és Biri Sándor ellen hatóság elleni erőszakoskodás büntetése miatt. Pénteken Vaszász József ellen gondatlananságból okozott súlyos testi sértés. Tóth (Szöke) István ellen lopás. Szűcs Miklós ellen lopás és végül Dani Miklós ellen hatóság elleni erőszakoskodás vétsége miatt. Ugyanaznap ítélet hirdetések.

* **Meghívás** a debreczeni Jogász és Tisztviselő-körnek* 1900-ik évi Márczius hó 4-én Vasárnap délelőtt 10 órakor saját helyi-

ségeiben tartandó rendes közgyűlésre. Targyak: 1. Enőki jelentés. 2. Számvizsgáló bizottság jelentése. 3. Költségelőirányzat megállapítása. 4. Esetleges indítványok. 5. Tisztújítás. Debreczen, 1900. évi február 25. Az elnökség.

* **A közvilágítás ügye.** A közvilágítás ügye foglalkoztatja most leginkább Debreczen város közönségét. Kiváncsian várja mindenki a március 16-ki közgyűlési határozatát. A mint a hangulatból látjuk, a Ganz és társa mely a Trösztel összekötésben is van — fogja a közgyűlés bizalmát elnyerni. Itt lat ugyanis a város közönség olyan garanciát, mely biztosítja a közvilágítás ügyének perfect rendezését. Különben a március 16-ki közgyűlés végleg el fogja dönteni a kérdést, és valószínűleg úgy, ahogy a polgárság legjobb érdeke követeli. A városi iktatóba ma d. e. különben újabb ajánlat érkezett be a részvt. villamos és közlekedési eszközök számára czégtől. — Ez utóajánlat a m a g a n f o g y a s z t ó k a t é r i n t i, amennyiben 800.000 négyszög méter magánfogyasztásnál hajlandó az egységárakat 11 krra, 1 millió köhméter magánfogyasztásnál 10 krra s minden további 200.000 négyszög méternél fél karral olcsóbbra szállítani le. Az ajánlattal ma delután foglalkozik a jog és pénzügyi biz.

* **A sebesült burok javára** a rakamazi kir. dohánybeváltó hivatal 30 koronát küldött a M. O szerkesztőségéhez. Szép és nemes cselekedet! . . . Mert ha az okot nem tekintjük is, amiért a burok harcizolnak, ontva vérüket, feladozva életüket: csupán emberiségi szempontból is dicséretes és követendő példa. A magyar nemzet fia megbecsülék azonban azt az okot is, amiért Dél-ajrikában az az öldöklő harc folyik a burok részéről, miként megbecsülte mindig, még akkor is, amikor nem lehetett mással enyhíteni a szabadság harc sebesültjeinek fájdalmát, mint a vért-felitató rogyogó és a lábbadozó erejének visszaállítására szolgáló Tokaji-val amint ezt a lengyel szabadságharcok idejében megmutatta. És rokonzenes áldoztat felírta a Nepek Szabadságának Istene és nem hagyta feledékenységbe menni; mert a lenyelek voltak azok, akik 1848/9-iki szabadságharcuk idejében eljöttek, hogy velünk együtt harcoljanak a népszabadság közös érdekéért.

* **A néphonyhára** az elmúlt héten követező adományok folytak be: Polgári takerék és segély szövetség 10 kor., N. N. Konez Akos utján 7 kor., özv. Béray S.-né, Varga József butorgyáros, Szalay József 4—4 kor., Csiffy Katalin 3 kor., Péchy Margit 2 kor., Komósy D.-né 2 füstölt sonka, özv. Liptay Gáborné 2 véka krumpli. Debreczen, 1900. márc. 3. — Sz ü c s Kálmán főegyl. pézst.

* **Krivány János** a többek között a Kabdebo örökösök telkére 24.900 koronás reálkötvényeket is elikkasztott. A vármegye a sikkasztott örszegeket megtéríteni köteles. A vármegye mai rendkívüli közgyűlésén a fenti összeget ki is utalványozták.

* **Szinpad mint válási ok.** Vid. Eteleka az ismert vidéki színművész, ki Debreczenben is vendégszerepelt több estén af, február elején elszereződött a városligeti nyári színházhoz a nélkül, hogy férje, Pataj Sándor dr. zombori ügyvédnek beleegyezését kikérte volna. Sőt férje egyenes tiltakozása daczára írta alá a szerződést és felment Budapestre lakni. Pataj Sándor dr. erre beadta február 13-án a zombori törvényszékhez a válókeresetet »házassági kötelesség megszegése« czimén. A tárgyalást február 21-én tartották meg, a melyen Vid. Eteleka elismerte, hogy elszereződött es hogy Budapestre jött lakni. Határozottan ki is jelentette, hogy nem akar a szinpadról lemondani. A zombori törvényszék erre kimondta az ítéletet, mely szerint a törvényszék a házastársakat hónapra ágytól és asztaltól elválasztotta. A válópár Zomborban nagy feltűnést keltett.

* **Luccheni a földalatti zarkában.** Genfből taviratozták, hogy Luccheni ügyében az ügyészség már határozott. A gyilkost nem állítják esküdtszék elé, hanem a bűnművelet jogja l-sz vele szemben a legszigorubb bünte-

tést alkalmazni. Lucchenit magánzarkában helyzik el bizonytalan időre es naponta csak pár percig juthat szabad levegőre. Luccheni egészségi állapota hir szerint nagyon rossz.

* **A kolozsvári preperandisták sztrájkja** megszűnt. Tegnap, 28-án, délelőtti valamennyien visszatértek az internatusba. A sztrájkolók egyike az iglói állami tanítóképző intézet egyik növendékétől levelet kapott, a mely utmutatást kér arra, hogy miképp kell hozzákezednie kolozsvári pályatársai a példájának a követéséhez. A kolozsváriak elküldtek az iglóiaknak a sztrájkhoz szükséges recept es annak a kolozsivár ujságnak a lappéldányait, a mely ügyüket kiszinezve egy héten keresztül reprodukálta.

* **Csárdás affér Bécsben.** Arisztokrata körökben sokat beszélnek mostanság egy meglehetősen kinos es kellemetlen afférról, amely a múlt héten történt bécsi arisztokrata társaság egyik piknikjén, a Metropol szállóba rendezett »Urak bálján.«

A társaságnak több magyar tagja es vendége ugyanis czigányzenekart hozatott a bála Budapestről s a tánczrend során Szechenyi Péter gróf, a lovastestőr század (Leibgarde-Reiter-Escadron) egyik tisztje, az udvari balok egyik előtanczosa csárdást rendelt es meg is kezdte a tánczot Kálay Erzsébet urhölgygel, a közös pénzügyminiszter leányával. Ugyanakkor Taxis Miksa herceg, tartalékos huszárhadnagy is belefogott a csárdásba, valamint Károlyi Mihály gróf is, a ki Taxis nővérel tánczolt.

Az így megkezdett csárdás-tánczot a bécsi arisztokrata-társaság zajjal es piszaggal fogadta, a czigányt lepiszszogtate, mire ez beszüntette a játékot, a tánczosok kabahagyták a tánczot s a rezes banda valczert egy valczerre. Ez az incidens kinos megütközést keltett ugy a jelenlevő magyarokban, mint a bécsi arisztokrácia számos más tagjánál, a tulnyomó rész azonban a piszsegők közé tartozott.

A magyarok tüntetőleg ott hagyták a bált, Taxis Miksa herceg torra járta a társaság tagjait, kérdezve, kik csinálták a botrányt, s kik rendeltek a zenekarnak a valczert.

Felvilágosítást azonban sehol sem kapott s az osztrák zenekar vezetője a hozzá intézet kérdésre azt felelte, hogy ő nem mondhatja meg, ki rendelte el a valczert, neki ezt nem szabad megmondani.

Taxis herceg erre azzal a kijelentéssel, hogy nem marad oly bálban, ahol a csárdást tánczolókat inzultálják, — karonfogta nővérét es es távozott a bálteremből.

* **Nyilvános számadás.** A debreczeni függetlenségi párt által folyó év február hó 24-én tartott bál a kalmával felülfizetők névsora: N. N. 20 kor., Thaly Kálmán, Bekény Péter, Papp Elek, Tóth János, Kiss Albert, N. K. I., Csanak János, dr. Benedek János, N. N., Szathmári Ferencz, dr. Fehér Ferencz, L. Nagy Balint, dr. Bakonyi Samu, dr. Freund Jenő, if. Schwarz Vilmos 10—10 kor., Harangi Sándor, Hoffmann es Kronovitz 8—8 kor., N. N., Dicsőfi József, Dinkó Mihály, Szeatesi János, Kertész János, Török Balint 6—6 kor., Sz. Szabó László 5 kor., dr. Kocsár Gábor, B. Nagy János, Tóth Gergely, Kiss András, Csobán József Pongó Lajos, N. N., Varjasi János, ifj. Kertész János, Kertész András, Kertész Lajos, Öri Mihály, Kertész Mihály Kovács János, Kertész Imre, Fischer Adolf, Kertész István, Kertész László, ids. Gombos Ferencz, Kertész István, Schaff János, Dávid Mihály, Dávid Sándor, dr. Burger Péter, Szücs Elek, Somogyi Pál, dr. N. N., Szilágyi Balint, Péter Pál, Pálfi Ferencz 4—4 kor., Kiss Adolf, Salánky Ferencz, Kiss István, Balogh Peter, Kiss József 3—3 kor., Kató László, Bácsi András, Kecskés István, Bencze Mihály, N. N., Szathmári István, ifj. Báthori Gábor, Hadházi József, Kulcsár Mihály, Csórián József Csobán István, Kéri Lajosné, Szabó István, Tassi Miklós, Gombos István, Öri János, Szabó László, Kertész Dániel, Pethő József, Boros Izidor, Blatner Gyula, Biró János, Dr. Nagy Zsigmond, Kántor István, Kiss Balint, ifj. Orgován István, N. N., N. N., N. N., Szendi Imre, Faragó András, Erdei Ferencz, Banyai

István, Salánky Mihály 2—2 kor., Borbély Lajos, Kovács László, Jóna János, Geldman József 1—1 kor. Felülfizetések összege 436 kor. Jegyek árából befolyt 494 kor. együtt 930 kor. A bála tett kiadás összege 491 kor. 60 fl. maradt 438 kor. 40 fl. Fogadjak es felülfizetők, a rendező bizottság nevében is hálás köszönetem t. Pongó Lajos, pénztárnok.

* **A polgármester téli kabátja.** Annak idején egy audencia alkalmával a kutas-miniszter előszobájából csodálatos módon eltűnt egy téli kabát s eltűnésével nagy fejbütulást okozott Gyöngyösön. A téli kabát ugyanis Balogh Gyula gyöngyösi polgármesteré volt, a ki szután 60 koronát fizettetett a várossal az ellopott prémes bundáért. Az alispán e miatt azután feyelmet kasszott a polgármesterre, az alispánnak feyelmet elrendelő határozatát megfeljebbezte es feljebbezésében előadta, hogy ő már a 60 koronát visszafizette. Ezen indokból a közigazgatási bizottság helyt adott a feljebbezésnek es a feyelmi vizsgálatot beszüntette. A városi képviselői körökben most oly irányu mozgalom indult, hogy Széll Kálmán belügymin. előtt élő szóval tegyenek panaszt a gyöngyösi állapotokról es hogy egy a miniszterium kebeleből kiküldendő vizsgálo biztost kérjenek aki minden párttekinet nélkül teljesítsen itt vizsgálatot es hogy a miniszter szolgáltsion elég teltel mindazokért a sérelmek es visszaélésekért, melyeket évek óta itt elkövetnek.

* **A Petőfi dalkör estélye.** A Petőfi dalkör Debreczenben 1900. évi mártius hó 31-en, csütörtökön, az aranybika szálloda diszteremben az egyleti zászló javára dal-, szavalat-, zene- es Társasvacsorával egybekötött ünnepélyt rendez. Az ünnepély kezdete pontban fél 8 órakor Belépti díjak személyenként 2 korona, család jegy 3 személyre 4 korona. A kör alapító es rendes tagjai az 1900 évi tagsági jegyeiket használhatják. Páholy-jegy 3 korona. Páholyba lépőknek személy-jegygyel is ellátva kell lenniük. Egy vacsora jegy ára 2 uorona. Belépti- es vacsora-jegyec előre válthatók: Csáthy Ferencz, Leidenfrost Gy., Mendelovits Lajos es ifj. Gyürky Sándor urak üzletében, az esélz napján pedig az Arany Aika szállodában a pénztárnál. Felülfizetések h i r l a p i l a g nyugtaztatnak. Az estély műsora: 1. Nyitány, Magyar Testvérek zenekara által. 2. Honfidal, Hubertól. Előadja a dalkör. 3. Alkalmi költemeny. Előadja Fái Flóra kisasszony a debreczeni színtársulat tagja. 4. Népdal egyveleg Szeutirmaytól. Előadja a dalkör. 5. Petőfiról, Irta es felolvassa: dr. Körösi Kálmán ur, a dalkör rendes tagja. 7. Talpra magyar hi a haza Petőfiról. Előadja a dalkör. A műsor befejezése után társasvacsora. A diszteremben felterített asztalok mellett azok foglalhatnak helyet, kik vacsorajegygyel is bírnak. A kik vacsorajegygyel nem bírnak, a páholygkban es czukrászda teremben ny rhetnek elhelyezést. Vacsora után táncz. Tagsági aláírást elfogad a pénztár.

* **Vége jó, minden jó.** A budapesti poliklinikai egyesületének Nagy Jótékonyasági Sorsjátéka rövid napok mulva végeére jár. E hó 5-án tartatik meg az utolsó húzása, melyhez a résztvevő közönséget a legelőnébb érdeklődés láncolja. Hisz bizonyos tekintetben ezen húzás ada meg a közönségre nézve kiváló előnyös játéktervnek csattanó hatását, mivel ennél jóval több es sokkal nagyobb nyeremények jutnak kisorolásra mint az előző húzásokban együttesen.

E húzás tehát, melynél nem csupán a 100000 koronás főnyeremény, hanem rendkívül nagyszámu 5000 korona értékig emelkedő nyeremények kerülnek sorsolás alá, résztvevőinek a nyereményeknek oly kedvező estélyeit nyújtja, minőket sorofáték eddigelé felmutatni nem tudott. A közönség legszélesebb rétegeiben eme napokon, melyek besütnek az utolsó húzás eseményétől elválasztanak oly érdeklődés mutatkozik, hogy a kiselárusító helyeken sorsjegyek (egyenként egy koronáért) immár csak igen csekély készletben vannak. A ki tehát viszonylagos csekély összeg mellett a húzáson való résztvetelt magának biztosítani óhajtja, jól cselekszik hp szánbékát mielőbb végrehajja.

* **A prágai házkenőcs** orvosilag kipróbált, melegen ajánlott szer, mely gyuladással, sebeknél és dagadóknál mint fájdalomcsillapító antiseptikus, gyulladás ellenes, hűsítőleg, gyógyítólag a legjobb eredményt alkalmaztatott, mielőtt is már mindenütt mint kitűnő házszer tartják. Ezt Fragner A. gyógyszer ára Prágában készíti és az itteni gyógyszerárakban is kapható. (Lásd a hirdetést.)

Első Leánykiházasítási Egylet m. sz. Folyó évi február hóban 1112 jutalékról irattatott be és nasjutalékok fejében 27592 K. 2 f. fizetett ki. 1900 január 1-től február 28-ig beirt összes jutalékok száma 2396 s a kifizetett nasjutalékok összege 66.581 K. 87 l. Debreczen és Hajdumegye vezérképviselője **Baum Miksa** M. klós 11.

Szinház.

A hálókocsik ellenőre. Csütörtökön, f. hó 1-én este került színpadra nagyobbára berló közönség előtt **Bissou** szellemes, kacagató vígjátéka: **A hálókocsik ellenőre.** Az erkölcsiséget nem isz emelő darabon igen jól mulatott a nem nagy számú közönség s bő tapsokkal jutalmazta a kiváló szereplőket, kik mindannyian ügyesen aknaztak ki a darab összes előnyös oldalait.

Az előadás a sikeresek közé tartozott. **Tanay F.** Godelfroid szerepében remek alakítást nyújtott; minden mozdulatából, minden mondatából az igazi jel s színeszt lehetett megismerni.

Igen sikerült esttel dícselkedhetik **Fenyéri Mór** is, ki **Monpeint** játszotta ki nagy gonddal. A hőlyek közül **T. Halmi Margit** művészi játékát kell külön kiemelni, a nagy sikerrel játszott meg **Kiss Irén**, **Tóth Elek**, **Szabó Irma** s általában a többiek valamennyien.

H. J.

Tegnap este zsuolt haz nézte végig a „Görög rabszolgát”. Az előadás ez alkalommal sem hagyott hátra semmi kívánni valót.

Szinházi műsor.

Szombaton, C. bereiben A 47-ik cikk. Nagyhatású színmű 4 felvonásban.

Vasárnap, két előadás. Délután 3 órakor felhelyarákkal **Dóczy József** eredeti népdramája: **Liliom Kári**.

Este rendes helyarákkal bérletszünetben **Sulamith**, **Zsidó dalmű** 4 felvonásban.

K	Most általánosan az oly gyorsan kedvelté lett „Kosmin”
O	száj- és fogvizet használják, mert ez bebizonyíthatóan
S	épségben tartja a fogakat, üditi a száját
M	és erősíti a foghúst.
I	*
N	

Egypalack, mely sokáig eltart, 1 frt. kapható a gyógyszerárakban, jobb drogus- és illatszertárakban.

KÖZGAZDASÁG.

A selyemtermelés apostola.

Husz éve annak, hogy **Bezeredy Pál**, mint selyemtenyésztési miniszteri meghatalmazott, a selyemtenyésztés ügyét gondozásába vette s ennek, az addig igen kevés eredményt felmutató gazdasági ágának fejlesztési munkáját megkezdte. Mindenki tudja, a ki közgazdasági életünket komoly figyelemmel kíséri, hogy **Bezeredy Pál** a befolyt husz esztendő, alatt páratlanul fényes eredményeket ért el. 1880-ban selyemtenyésztés szülő majdnem teljesen parlagon hevert: ma mintegy száz ezer szegény ember foglalkozik e

selyemtenyésztéssel, husz évvel ezelőtt a selyem tenyésztéssel és selyemparral foglalkozókak összesen negyvenezer korona volt a keresetük, ma a beváltási árakban, továbbá a gubóraktárakban, gombolyító gyárakban kifizetett munkabérek és a külföldre eladott gubók és nyers selymért befolyó öszegek mintegy nyolczmilliókorona forgalmat képviselnek. Selymünket első rendűnek elismeri a világ piac (a lyoni börzén jegyzik) s a gombolyító gyárak üzletbevételére külföldi vállalkozók is jelentkeznek. Selyemtenyésztési ügyünknek ez a színe példa nélküli fellendítés kizárólag **Bezeredy Pál** érdeme, az ő munkálkodásának eredménye. Halálával kell tehát ez év forduló alkalmával megemlékeznünk arról a kiváló férfiról, a kidijazást, jutalmat sohasem fogadva el, minden kedvezmény előkiérve, minden erejét tehetségét, életét egy ügynek szentelve s azt az ügyet a adályt nem ismerő, erélyvel lankadatlan kitartással, mindig lángoló lelkesedéssel páratlanul fényesen sikerre is vezette. A földművelésügyi miniszter melegen szíven fejezte ki köszönetét **Bezeredy Pálnak**, közéletünk szereplőit a miniszterek képviselői, a törvényhatósági tisztviselők, a termelők felkeresték üdvözlőlevelükkel a magyar selyemtenyésztés ügyének buzgó apostolát. Az évforduló ünnepese — melóan **Bezeredy** évfordulóéhoz — nem zajos, külsőségekben fényes, de őszinte s igaz, mint minden igaz és őszinte az a hála és tisztelet, melyvel a hazafias és önzetlen munkának példaként dicsőítő e hajnoka iránt viseltetik az egész magyar társadalom.

Szerkesztői üzenet.

Sz. Irén Kassa, A **Telegdy-féle** drámai pályára bevezetett színdarabról f. hó 5-én vagy 6-án nyújtják be a bíróságot s a díjat ugyancsak e hó 28-án a Csokonai ünnepély alkalmával itelik oda a nyertesnek.

Nyílt-tér.

Felkérem azon tisztelt szülőket, kik gyermekeiket az általa tartandó, f. évi április 1-én kezdődő

táncztanfolyamon

részvenni öhajtják, hogy **Fötéren** levő **Zádor Lajos** czég üzleti helyiségében kitett iv aláírásával mielőbb jelentkezni sziveskedjenek.

Tisztelettel

Endrédi.

Egy jó családból való fiu **tanulónak felvétetik** **Payer Géza** füszerkereskedésében **H.-Nánáson**.

Olcsó kerítések!

Haidekker Sándor

sodronyszövet-, fonat és kerítés gyára

Budapest, VIII. kerület, Üllői-ut 48. szám.

Gyárt és szállít: gép- és kézi sodronyfonatokat, tüskés sod onyt, pánthusalt: erdők, vadaskertek, baromfi-udvarok, gazdasági telkek, kertek, gyümölcsösök, szőlők stb. bekerítésére olcsó árak mellett. Nyáraló-park-, és erkélyrácókat, valamint esinos és erős kinyitellő kapukat és ajtókat vaskeretes sodronyfonat és kovacsolt vasból; ugyszintén díszes virággy- és gyepekterítések és favédő-kosarakat továbbá fűlő- és kavicsrostákat; szőlőbogyózó-rostákat, magtárlak-rostólyokat; ökr-szájkosarakat; szikrafogókat; gabonaválasztó hengereket, valamint régi választóhengereknek új sodronyköpenyvel való ellátását. Rostasszöveteket és fonatokat szelőlőrostákba. Árjegyzékek és költségvetések ingyen. Jutányos és pontos kiszolgálás.

A híres

HALDEK-féle Elit-magvak

u. m. 95 % csiraképeségű

Oberdorfi répamag

95 1/2 % tisztaságú

luczerna-mag stb.

jutányos áron kaphatók.

Haldek mag-nagykereskedésében **József Ö.** és kir. Felesége udvari szállítójánál Budapest, Károly-körút 9. s a vidéken minden jobb üzletben, mely magot tart.

A czég debreczeni képviselője: **KONRÁD L. ur Arany János-utca 28. sz.**

A fogak legkitűnőbb óvszere

a régóta fényes sikerrel használt:

D. Rob. Greensill-féle

szájvíz!

Eredetisége ezen védjegyről megismerhető.

Egy üveg ára 80 fillér.

Kapható minden gyógyszerár, drogueria és illatszerekkereskedésben.

Főraktár: **Dankovszky István**nál Budapest, V. Wurm-utca 3.

Egy jó házból való 12—13 éves izraelita fiu vidéki füszerüzletben **tanulónak** felvétetik.

Czím a kiadóhivatalban.

Legfinomabb tábla likör

mint **Chartreuse, Benédiktine, Curacao,**

vaniliát stb. készíthet legjobban és egyszerűen mindenki magának a

Schrauer Géza-féle likör-töltéssel

Jul. Schrauer in Feuerbach

Stuttgart mellett, 2 1/2 literes likör-töltések egy-egy minőség 40—60 kr.

Kérjünk prospektust.

W. M. Maager Wien III/3 am Hemmarkt Ausztria Magyarországi főraktárból.

Előnyösen ismert kitünő gyártmányu

stiriai lódent

divat kelméket, fekete és kék kelméket tartós minőségben, férfi öltönyökre, szállít:

Kastner és Öhler czég

posztó osztálya, Grác.

Minták bérmentve. Magyar levelezés.

Ház és birtok eladás.

Folyó évi márczius hó 17-én d. e 9 órakor a debreczeni törvényszék árverési termében a néh. özv. Marialaky Mihályné hagyatékához tartozó, következő ingatlanok fognak önkéntes árverésen eladatni, u. m.:

1. A Széchenyi-utca 38-dik sz. házastelek.
2. Ezen házastelek 4 nyilas ondódi földje tanya épületekkel.
3. Az ebési pusztán levő 8 nyilas tanya-föld gazdasági épületekkel.
4. Az ugynevezett Átkos földön 6 hold ujosztasu föld tanya épülettel.
5. A Nagy-Cserén 37 hold kaszálló-föld tanya épülettel.
6. A Széchenyi-kertben levő szőlő pajtával.
7. A Varga-kertben levő 1 holdnyi luczernas föld.

Felvilágo-ítással szolgál az örökösök megbízásából **Marialaky Irma** Rakóczy-u. 36. sz. a.

Posztó szíjjelküldés csak magánosoknak.

Egy vég 3.10 m. hosszú, elegendő 1 férfi öltözetre csak ennyibe kerül.	2 ft 80 krét jó, 3 * 10 * jó, 4 * 80 * jó, 7 * 50 * finom, 8 * 70 * finom, 10 * 50 * igen f., 12 * 40 * angol, 15 * 95 * kang.	valódi gyapuzsövetből.
--	---	------------------------

Egy vég fekete szalonöltönyhöz 10 frt. Felöltözővetek mérete 8 frt 25 kről feljebb. Loden gyönyörű szalokban, egy vég 6 frt, 1 vég 9 frt 95 kr. Peruvienne és Dosking, állami, vasúti hivatalnok ruhaposztók és bírói talárposztók, legfinomabb kangarnok és chevottok, valamint egyenruha-posztókat, pénzügyország és csendőrség számára stb., gyári áron küld a szőlő-ságaról ismert

Kiesel Amhof, Brünn.

Minták ingyen és bérmentve. — Minták szállítás. Figyelemztetés! A t. közönség különösen figyelmeztetik, hogy a posztok ára, ha közvetlenül hozzák, sokkal olcsóbb, mintha azokat közvetítés útján vásárolják. A Kiesel Amhof brünni cég az összes szöveteket valósággyári áron küldi a engedményt nem számít hozzá.

Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszser ellentáll az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazták köszvénynek, csúznál, tagszaggyátásnál és meghűléseknek és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; fő raktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebb-bérbéki utáztat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter özegjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT

— utca, udvari szállások.

Hirdetmény.

A Debreczeni Első Takarékpénztár LIV. évi rendes közgyűlését

1900. márczius 18-án, d. e. 10 órakor

Debreczenben, saját üzleti helyiségének tanácstermében [2-ik emelet] tartja.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése és számadása az 1899. üzletévről és indítványa az évi nyereség felosztása iránt.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. Határozat e tárgyakban; az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.
4. Igazgatósági tiz tag választása.

A mérleg és nyereség felosztási javaslatot is tartalmazó igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentések, a f. é. márczius hó 12-től fogva, a pénztár helyiségében — a hivatalos órák alatt — megtekinthetők.

Alapszabályaink 26-ik §-a értelmében e közgyűlésen tanácskozási és szavazati joggal bírnak mindazon részvényesek, kiknek nevei 1899. december 31-ig bezárólag a részvénykönyvbe bevezetettek.

— Utányomás nem díjazatik. —

Serravalló-China bor

v a s s a l,

orvosi kitünőségek által, mint Dr. Braun tanár, udvari tanácsos Dr. Drasche tanár, udv. tan. lovag Dr. Krafft-Ebing tanár, udv. tan., Dr. Monti tanár, lovag dr. Mosetig-Moorhof tanár, Dr. Neusser tanár udv. tan., Dr. Schauta tanár, Dr. Weinlechner tanár által gyakran használtatik és legjobban ajánlatik.

(Gyöngék és lábbadozóknak.)

Ezüst érem: XI. orvosi congressus Róma 1894. IV. Gyógyszerész és vegyészeti congressus Nápoly 1894., Olasz általános kiállítás Turin 1898.

Arany érem: Kiállítás: Venedig 1894., Kiel 1894., Amsterdam 1894. Berlin 1895., Páris 1895., Quebec 1897.

Több mint 1000 orvosi elismervény.

Ezen kitünő, újra élesztő szer, kiváló íze miatt különösen gyermekek és asszonyoknál szívesen vették. Üvegekben $\frac{1}{2}$ liter á frt 1.20, 1 liter á frt 2.20 árusítatik minden gyógyszerertárban.

Serravallo gyógyszerertár Triesztben,

gyógyszeráru nagybani szétküldési ház.

Alapított 1848.

Alapított 1848.

Meghívás

a debreczeni ipar- és kereskedelmi bank

1900. évi márczius hó 18-án, d. e. 10 órakor

az intézet helyiségében megtartandó

XXXIII. rendes közgyűlésére.

T Á R G Y S O R O Z A T:

1. Az igazgatóság jelentése.
2. A felügyelő bizottság jelentésével kapcsolatosan a zárszámadások előterjesztése.
3. A mérleg, nyereség-felosztás, valamint az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása iránti határozathozatal.
4. Alapszabályaink értelmében kilépő két igazgatósági tag helyére két igazgatósági tag választása három évre.
5. Az igazgatóságnak a nyugdíjaira és a társulati tisztviselők nyugdíjának biztosítására vonatkozó javaslata feletti határozathozatal.

JEGYZET: Az alapszabályok 28. cikkének értelmében minden részvényes, ki a közgyűlésen résztvenni akar, részvényét 5 nappal a közgyűlés előtt a bank pénztáránál — tőrvény mellett — letenni tartozik.